

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
1 Přehled metod a historie alternativní medicíny (J. Heřt)	13
1.1 Definice alternativní medicíny a přehled jejích metod	13
1.1.1 Co patří do alternativní medicíny	13
1.1.2 Jak členit alternativní medicínu	14
1.1.3 Terminologie	15
1.2 Příčiny existence a současného rozmachu alternativní medicíny (I. David, J. Heřt, V. Resl)	16
1.2.1 Příčiny existence alternativní medicíny	16
1.2.2 Příčiny celosvětového rozmachu alternativní medicíny	18
1.2.3 Příčiny zcela mimořádného rozmachu alternativní medicíny v ČR	20
2 Popis vybraných metod alternativní medicíny	23
2.1 Akupunktura (J. Heřt)	23
2.1.1 Definice	23
2.1.2 Stručná historie	23
2.1.3 Výklad teorie a praxe akupunktury	24
2.1.4 Kritický pohled na základní principy akupunktury	26
2.1.5 Terapeutické možnosti akupunktury	30
2.1.6 Různé modifikace akupunktury	31
2.1.7 Výklad účinku akupunktury	34
2.1.8 Operační znecitnění	37
2.1.9 Závěr kapitoly	37
2.2 Mikrosystémy (J. Heřt)	39
2.2.1 Přehled hlavních metod	40
2.2.2 Výhrady proti principu a proti výkladu účinnosti metod	43
2.2.3 Závěr kapitoly	44
2.3 Irisdiagnostika - iridologie (V. Křížek, J. Heřt)	45
2.3.1 Historie	45
2.3.2 Postup při diagnóze	47
2.3.3 Kritický pohled na irisdiagnostiku	48
2.3.4 Závěr kapitoly	50
2.4 Homeopatie (J. Heřt, J. Šafanda)	51
2.4.1 Definice	51
2.4.2 Historie	51
2.4.3 Zařazení homeopatie	53
2.4.4 Základní teoretické principy homeopatie a jejich kritika	53
2.4.5 Účinnost homeopatických léků	61
2.4.6 Rozpory v dnešní homeopatické praxi	63
2.4.7 Další argumenty proti homeopatii	65
2.4.8 Závěr kapitoly	66
2.5 Clusterová medicína (J. Hnězdil)	70
2.5.1 Původ metody	70
2.5.2 Definice clusteru	71
2.5.3 Metodický postup zpracování biologického materiálu a diagnostika	72
2.5.4 Diagnostický postup	72
2.5.5 Princip terapie	74

2.5.6	Kritické hodnocení clusterové medicíny	76
2.5.7	Závěr kapitoly	77
2.6	Parapsychologie, paramedicína, psychotronika (<i>J. Heřt</i>)	80
2.6.1	Parapsychologie	80
2.6.2	Poznámky k historii paramedicíny	84
2.6.3	Některé oblasti paramedicíny	85
2.6.4	Pohled na paramedicínu z hlediska vědecké medicíny	89
2.6.5	Závěr kapitoly	93
2.7	Léčení vírou, charismatické léčení, mystici (<i>I. David, J. Heřt</i>)	93
2.7.1	Charismatický léčitel	94
2.7.2	Mystici a mesiáši	96
2.7.3	Silvova metoda	97
2.7.4	Grofova transpersonální psychologie	98
2.7.5	Círky a sekty	99
2.7.6	Zázraky	100
2.8	Psychická chirurgie (<i>V. Křížek</i>)	101
2.9	Léčení bylinami (fytoterapie) v medicíně a léčitelství (<i>L. Jahodář, J. Heřt</i>)	104
2.9.1	Fytoterapie v medicíně	104
2.9.2	Byliny v léčitelství (alternativní medicíně)	106
2.10	Makrobiotika (<i>A. Aujezdská</i>)	111
2.10.1	Definice	111
2.10.2	Historie	111
2.10.3	Základní principy makrobiotiky	113
2.10.4	Rizika makrobiotiky	117
2.10.5	Závěr kapitoly	118
2.11	Racionální užívání a neracionální nadužívání vitaminů (<i>Z. Zloch</i>)	119
2.11.1	Racionální vitaminoterapie	119
2.11.2	Nezdůvodněná vitaminoterapie a její rizika	120
2.12	Význam stopových prvků (<i>V. Eybl</i>)	124
2.13	Manuální léčba, chiropraxe, osteopatie (<i>J. Heřt</i>)	129
2.13.1	Osteopatie	129
2.13.2	Chiropraxe	130
2.14	Léčení magnetismem (<i>V. Resl, M. Hadravský, J. Heřt</i>)	133
2.14.1	Definice magnetismu	133
2.14.2	Biomagnetismus	133
2.14.3	Permanentní magnety	134
2.14.4	Pulzní magnetické pole	137
2.15	Geopatogenní zóny (<i>L. Pekárek</i>)	139
2.16	Některé další metody alternativní medicíny (<i>J. Heřt, V. Křížek</i>)	146
2.16.1	Živá a mrtvá voda	146
2.16.2	Alternativní arteterapie	148
2.16.3	Aromaterapie	151
2.16.4	Bachovy léky z květin	152
2.16.5	Používání různých fetišů	153
2.16.6	Uroscopie - uromancie	157
3	Obecné, zásadní rozdíly mezi alternativní a vědeckou medicínou (<i>J. Heřt</i>)	161
3.1	Přírodní zákony a racionalita versus nepoznané, iracionální síly	161
3.2	Logický systém vs. chybění logiky	162
3.3	Jednotný systém vs. sbírka nejrozumnějších, ničím nespojených metod	162
3.4	Srozumitelnost vs. tajuplnost, mystika, magie	163

3.5 Přesná terminologie vs. vágní, nepřesné termíny	163
3.6 Objektivita a experiment vs. subjektivita a spekulace	163
3.7 Reprodukovatelnost vs. nereprodukovatelnost, jedinečnost	164
3.8 Přesná diagnóza vs. nemožnost diagnózy	164
3.9 Kauzální a symptomatická léčba vs. celkovostní léčba	165
3.10 Specifita léčby vs. panacea	165
3.11 Přesná dokumentace a evidence vs. chybné záznamů	166
3.12 Kontinuální vývoj vs. dogmata nebo originalita	166
3.13 Erudovaní lékaři vs. laici	167
3.14 Kolektivní spolupráce vs. individuální přístup	167
3.15 Pravdivost a serióznost vs. podvody, lži, demagogie, reklama	167
3.16 Závěr kapitoly	168
4 Výklad terapeutického působení metod alternativní medicíny ve srovnání s vědeckou medicínou (I. David, J. Heřt)	169
4.1 Léčebný efekt metod vědecké medicíny	169
4.2 Léčebný efekt metod alternativní medicíny	170
4.3 Placebový efekt	171
4.3.1 Osobnost pacienta	172
4.3.2 Situace a prostředí	172
4.3.3 Osobnost léčitele	174
4.4 Závěr kapitoly	174
5 Pohled na vybrané postupy alternativní medicíny z hlediska odborníků	175
5.1 Pohled na alternativní medicínu z hlediska fyzika (M. Hadravský)	175
5.2 Pohled na alternativní medicínu z hlediska onkologa (J. Koutecký, P. Klener)	177
5.3 Alternativní medicína a psychiatrie (I. David)	182
5.3.1 Léčitelská terapie duševních poruch	182
5.3.2 Duševní poruchy vyvolané aktivitou léčitelů	184
5.3.3 Léčitel jako předmět zájmu psychiatra	185
5.4 Příspěvek dermatologa k problematice alternativní medicíny (V. Rešl, R. Götzová)	185
5.4.1 Neodůvodněná kritika dermatologie	187
5.4.2 Nevhodná léčba ekzému, lupénky a akné	187
5.4.3 Používání alergizujících látek	188
5.4.4 Používání toxických látek	189
5.4.5 Stopové prvky v dermatologii	189
5.4.6 Negativní vliv na prevenci nádorů	189
6 Hodnocení alternativní medicíny a postoje vědecké medicíny k alternativní medicíně (J. Heřt, V. Rešl, I. David)	191
6.1 Negativní stránky alternativní medicíny	191
6.2 Pozitivní stránky alternativní medicíny	195
7 Co s alternativní medicínou? (J. Heřt, I. David)	197
7.1 Ignorování existence alternativní medicíny	197
7.2 Zákaz alternativní medicíny	198
7.3 Legalizace alternativní medicíny	199
7.4 Možnost splynutí alternativní medicíny s vědeckou medicínou	200
7.5 Koexistence alternativní a vědecké medicíny, spolupráce lékařů s léčiteli	201
7.6 Akceptování metod alternativní medicíny lékařem	202
7.7 Vzdělávání a výchova	203
7.8 Odstranění chyb v lékařské praxi	204
8 Vybraná kritická literatura	205
Doslov	207